

Help, mijn hond heeft een teek!

In dit artikel

- Het zal toch geen teek zijn?!
 - Wat is een teek?
 - Waar komen teken voor?
 - In welke periode zijn teken actief?
 - Ziektes
 - De ziekte van Lyme
 - Babesiose
 - Ehrlichiose
 - Onderzoek
 - Een tekenbeet voorkomen
 - Hoe verwijder je een teek?
-

Het zal toch geen teek zijn?!

Teken, wie kent deze nare bloedzuigers niet? Je bent met je hond naar het bos geweest en hebt een heerlijke wandeling achter de rug. Je komt thuis, aait je hond en voelt een raar bultje zitten. Gelijk denk je "het zal toch niet!", maar helaas, na het bultje van dichtbij te hebben bekeken blijkt het toch echt een teek te zijn. Of ze nou rondkruipen in de vacht van je hond, zich net hebben vastgebeten in de huid, of volgezogen op de grond zijn gevallen, een ding is zeker: deze kleine griezels zijn niet bepaald populair onder hondenbezitters!

Wat is een teek?

De teek is een spinachtige parasiet. Simpelweg kan je hem het beste omschrijven als een zwart/bruin, bloedzuigend spinnetje. Ze kruipen tussen de haren van je viervoeter, op zoek naar een plek op de huid waar ze zich vast kunnen hechten om bloed te zuigen. Bij honden hebben ze voornamelijk de voorkeur voor de nek, kop, oren en poten, maar uiteraard kunnen ze ook op andere plekken zitten.

Teken zijn soms maar 1 millimeter groot, maar zodra ze zich volzuigen met bloed kunnen ze opzwellen tot een doorsnede van een 1 centimeter. Een teek doorloopt verschillende stadia tot hij volwassen is: de volwassen vrouwtjes teek legt eitjes, hier komen (6 potige) larven uit. Na de eerste bloedmaaltijd verandert de larve in een (8 potige) nymfe. Zodra de nymfe een bloedmaaltijd heeft gehad, is de teek volwassen. Er zijn verschillende soorten teken, maar in Nederland komt hoofdzakelijk de *Ixodes Ricinus* voor.

Waar komen teken voor?

Het is een fabel dat teken alleen in het bos voorkomen. Hoewel het heel aannemelijk lijkt dat teken zich schuilhouden in een boom en daar zitten te wachten tot er een onschuldig slachtoffer voorbij loopt waar ze op kunnen springen, blijkt dat toch niet zo te zijn. Een derde van de tekenbeten wordt gewoon in de tuin opgelopen! Verder komen teken bijna overal voor: in duingebieden, parken, beschutte weilanden en op heidevelden. Ze zitten voornamelijk op mossen, grassdelen, varens, in bosbesplanten en tussen dode bladeren. Van daaruit stappen ze over op dieren en mensen. Een kleine geruststelling, teken springen dus niet en ze vallen ook niet uit bomen.

Foto: een teek in afwachting van een voorbijganger.

In welke periode zijn teken actief?

Vroeger kwamen teken vooral in het voor- en najaar voor, maar helaas moet je tegenwoordig het hele jaar door bedacht zijn op deze griezels. Zodra de temperatuur boven de 8-10 °C komt, beginnen ze echt actief te worden. Tussen maart en oktober worden de meeste beten geregistreerd.

Ziektes

Het grootste probleem met teken is dat ze ziektes bij zich kunnen dragen. Teken kunnen pas een ziekte overbrengen wanneer ze bloedzuigen en vaak duurt het 24 uur voor de teek hier een geschikt plekje voor heeft gevonden. Voordat de teek bloed gaat zuigen wil hij ervoor zorgen dat zijn snuit niet verstopt raakt. Dit doet hij door hij eerst wat speeksel in zijn slachtoffer te spuiten en met het inspuiten van het speeksel kunnen eventuele ziektekiemen in de bloedbaan van de hond terecht komen.

De ziekte van Lyme

De belangrijkste en waarschijnlijk de bekendste "tekenziekte" die we kennen is Lyme. Een op de vijf teken is besmet met de Borrelia bacterie, die de ziekte van Lyme kan veroorzaken. Onderzoek heeft uitgewezen dat een teek zich minimaal 24 uur moet voeden, voor hij de ziekte over kan dragen.

1 op de 5 teken is besmet met de Borrelia bacterie, die de ziekte van Lyme kan veroorzaken

Het is dus van groot belang om je hond **dagelijks op teken te controleren**, zodat je ze zo snel mogelijk kan verwijderen en het risico op een infectie zo klein mogelijk houdt.

Soms weet je niet zeker hoe lang de teek er al zit. Bij mensen is het algemeen bekend dat je moet kijken of er een rode kring zichtbaar wordt rondom de plek van de beet, maar bij honden werkt dit helaas niet zo. Het meest voorkomende verschijnsel bij honden is gewrichtsontsteking, dat zich uit in plotselinge kreupelheid en pijn aan de gewrichten.

Andere symptomen zijn:

- Koorts
- Verlies van eetlust
- Uitdroging
- Sloomheid
- Gezwollen lymfeklieren

Een hond met Lyme zal binnen enkele dagen op de ziekte reageren. Aan de hand van jouw verhaal en door een uitvoerig onderzoek van de dierenarts kan er vastgesteld worden of het Lyme is. Soms wordt er een bloedonderzoek gedaan, maar dit is niet altijd betrouwbaar. Het kan zijn dat de uitslag negatief is, terwijl de hond al wel besmet is. Bij een negatieve uitslag zullen de meeste dierenartsen op een later moment een 2e bloedtest doen.

Is Lyme te genezen?

Lyme is goed te genezen, mits de hond in de eerste week van de ziekte start met een antibioticakuur. Na een behandeling van ongeveer 3 weken zijn de meeste honden weer geheel genezen.

Twijfel je of je hond Lyme heeft? Aarzel dan niet en neem contact op met de dierenarts. Wanneer de ziekte niet snel genoeg wordt ontdekt kan de ziekte chronisch worden en de nieren ernstig aantasten. Soms heeft de ziekte zelfs de dood tot gevolg, maar gelukkig gebeurt dit maar zelden.

Babesiose

Er zijn maar 2 soorten teken die deze ziekte over kunnen dragen (de *Dermacentor reticulatus* en *Rhipicephalus sanguineus*). Vroeger kwamen deze teken niet voor in Nederland, maar door onze zachte winters zijn ze inmiddels wel in Nederland gesignaleerd. *Wanneer de teek zich heeft vastgezogen duurt het ongeveer 3 dagen voordat de ziektekiemen worden overgedragen op de hond en het duurt zo'n 10 tot 20 dagen voor de eerste symptomen optreden.* De ziektekiemen dringen door in de rode bloedcellen en vermenigvuldigen zich, wat ervoor zorgt dat de rode bloedcellen openbarsten, met veel nare gevolgen van dien!

Symptomen:

- Jeuk en irritatie wanneer de teek zich vastzet
- Na het loslaten van de teek verdikking en soms zelfs ontsteking van de huid
- Koorts
- Slechte eetlust en/of braken
- Bleke of gele slijmvliezen
- Sterk rood verkleurde urine
- Uiteindelijk kan de hond in shock raken.

Babiose is niet altijd dodelijk, maar er blijven vaak wel levenslange chronische klachten bestaan. Denk hierbij aan: een verhoogde hartslag, opgezette lymfeklieren, een vergrote milt, onderhuidse bloedingen en bloedarmoede, geelzucht, zweren in de bek en/of ademhalingsproblemen. Helaas overlijden veel honden later alsnog aan deze klachten.

Foto's: Teken vallen bijna niet op, omdat ze zo klein zijn. Pas als ze zich vol hebben gezogen met bloed worden ze opgemerkt.

Erhlichiose

Erhlichiose is een sluipende ziekte en de eerste symptomen volgen 5 tot 20 dagen na besmetting door de teek.

Symptomen:

- Koorts
- Rillingen
- Gebrek aan eetlust
- Neerslachtigheid
- Bloedarmoede

De ziekte gaat soms gepaard met o.a. Babiose en andere verschijnselen:

- Gezwollen lymfeklieren
- Pijnlijke spieren en gewrichten
- Bloed in de urine
- Bloedingen (bijvoorbeeld in de neus)
- Ernstige rug- of nekpijn en oogproblemen (uitscheiding, infecties)
- Neurologische afwijkingen (toevallen, moeilijk lopen)
- Ademhalingsproblemen
- Hartproblemen

Wanneer de hond niet behandeld wordt heeft Ehrlichiose vaak een dodelijke afloop, of de ziekte krijgt een chronisch verloop. Ook na een behandeling blijft de ziekte soms nog chronisch aanwezig. Er ontstaat dan een soort evenwicht tussen de ziekteverwekker en het immuunsysteem, waardoor de hond niet echt ziek is, maar ook niet helemaal fit is. De ziekte kan later weer opnieuw opkomen als de hond onder druk staat of een verminderde weerstand heeft.

Bij alle ziektes geldt: twijfel je? Neem dan zo snel mogelijk contact op met je dierenarts!

Onderzoek

Om een beter beeld te krijgen welke teken er in Nederland voorkomen en welke ziektes ze met zich meedragen, is het noodzakelijk om zoveel mogelijk informatie te verzamelen.

Momenteel lopen er 2 interessante onderzoeken:

- De Universiteit van Utrecht is samen met de KNMvD het onderzoek [Tick Buster](#) gestart. De bedoeling is om teken op te sturen die je op je hond hebt gevonden, waarna wordt onderzocht wat voor teek het is en welke ziektes hij eventueel meedraagt. Ook interessant voor jou als baasje, want je krijgt na een paar weken bericht met de uitslag!
- Het andere onderzoek is speciaal voor baasjes en loopt via [Tekenradar](#). Mocht je zelf zijn gebeten door een teek, dan kan je dit op deze site melden. Ze doen een landelijk onderzoek naar het aantal tekenbeten en de ziekte van Lyme.

Een tekenbeet voorkomen

Controleer je hond

Vergeet ook niet om je hond na elke wandeling te controleren, vooral in en rond de oren, op kop en nek, onder de staart, tussen de poten en tussen de tenen.

Het duurt gemiddeld **24 uur** voor een teek zich vastbijt, dus er is een grote kans dat je de teek gewoon ziet lopen en zo uit de vacht van je hond kan plukken!

Tekendodende en tekenwerende middelen

Er zijn verschillende manieren om je hond te beschermen tegen teken. Halsbanden (Scalibor) en Spot-On pipetten (Pulvex Spot, Advantix, PracTix, etc.) zijn de bekendste beschermingsmiddelen. Andere mensen zweren bij sprays of natuurlijke/homeopatische producten. Zo schijnen knoflookbonbons en fenegriekpoeder teken af te schrikken, maar helaas is dit een stuk minder betrouwbaar dan een chemisch middel.

Weeg voor jezelf de voor- en nadelen van de verschillende middelen af en kies een middel wat het beste bij jou en je hond past.

- Heb je een hond die veel zwemt? Dan kan een **halsband** een uitkomst zijn, omdat die vaak langdurig werken en waterproof zijn.
- Spot-On **pipetten** breng je makkelijk aan en werken snel, maar de werking verminderd als je hond regelmatig zwemt.
- **Sprays** moet je regelmatig aanbrengen en de hele hond moet gesprayd worden, iets waar niet elke hond blij van wordt.

Ben je niet dol op chemische middelen, of is je hond allergisch? Dan kan je het beste kiezen voor een homeopathisch en/of natuurlijk product. Er zijn zelfs "combo" middelen te krijgen, die tegelijk ook tegen vlooien, muggen en vliegen werken.

Hoe verwijder je een teek?

Hoe goed je ook je best doet, het kan altijd voorkomen dat je hond (of jijzelf) wordt gebeten door een teek.

Wat je absoluut niet mag doen

Over het verwijderen van teken gaan veel verhalen de ronde: je zou ze moeten bedwelmen met alcohol, je zou het lijfje rond moeten draaien tot de hele teek loslaat, of je moet hem wegbranden met een sigaret. Dit zijn allemaal voorbeelden van hoe je een teek vooral niet moet verwijderen! De teek zal dan "overgeven" en zijn speeksel laten lopen, waardoor de kans op besmetting met ziektes juist wordt vergroot.

Hoe dan wel?

Een teek kan je het beste verwijderen met een speciaal tangetje. Deze zijn er in alle soorten en maten, zoals bijvoorbeeld de [Tick Key](#)

Pak de teek zo dicht mogelijk bij de huid van de hond vast en draai of schuif hem er rustig en voorzichtig uit. De monddelen van de teek komen dan los, waardoor je hem makkelijk weg kan halen. Als je te hard trekt kan het lichaam van de kop worden getrokken, waardoor de kop in de huid blijft zitten. In tegenstelling tot wat veel mensen denken is dit niet erg, want (net als bij een splinter) valt de kop meestal vanzelf uit de huid. Hou het plekje wel even in de gaten, omdat er in sommige gevallen een ontsteking kan ontstaan.

BRON: DOGGO.NL